

Test Information

Test Name	UPSC/MPSC/MES D5S1	Total Questions	100
Test Type	Examination	Difficulty Level	Beginner
Total Marks	200	Duration	120 minutes

Test Question Language:- ENGLISH

1.

Which priority of the National Cooperation Policy 2025 directly addresses efficiency and transparency in the management of cooperative societies?

- a. Expansion into emerging sectors
- b. Improvement of affordable finance
- c. Enhancement of technology adoption
- d. Promotion of international market access

Answer. c

2. Which group of states was specifically identified for representation on the National Turmeric Board at its launch?

- a. Maharashtra, Telangana and Tamil Nadu
- b. Maharashtra, Andhra Pradesh and Meghalaya
- c. Maharashtra, Telangana and Meghalaya
- d. Telangana, Madhya Pradesh and Meghalaya

Answer. c

3. Which campaign's state-level awards were presented at Maharashtra's PMAY-G event in May 2026?

- a. Maha Awaas Abhiyan

- b. Gram Swaraj Abhiyan
- c. Jal Shakti Abhiyan
- d. Swachh Bharat Abhiyan

Answer. a

4. Which novel by Bankim Chandra Chatterjee incorporated Vande Mataram, whose 150th anniversary was celebrated in 2025?

- a. Durgeshnandini
- b. Kapalkundala
- c. Devi Chaudhurani
- d. Anandamath

Answer. d

5. Which historic monument in New Delhi hosted UNESCO's 20th session on intangible cultural heritage in December 2025?

- a. Qutb Minar
- b. Red Fort
- c. India Gate
- d. Humayun's Tomb

Answer. b

6. What is the overall phased compliance period under the Digital Personal Data Protection Rules, 2025?

- a. 6 months
- b. 12 months
- c. 18 months

d. 24 months

Answer. c

7. Who launched the Swasth Nari Sashakt Parivar Abhiyaan at the state level in Maharashtra in September 2025?

a. Eknath Shinde

b. Prataprao Jadhav

c. Ramdas Athawale

d. Prakash Abitkar

Answer. a

8. Which government body approved the construction of the Nashik–Solapur–Akkalkot greenfield highway corridor in December 2025?

a. National Highways Authority of India (NHAI)

b. Public Private Partnership Appraisal Committee (PPPAC)

c. Ministry of Road Transport and Highways (MoRTH)

d. Cabinet Committee on Economic Affairs (CCEA)

Answer. d

9. Which International Day of Yoga 2025 initiative partnered with ten countries to organise yoga sessions?

a. Yoga Sangam

b. Yoga Bandhan

c. Yoga Connect

d. Yoga Samavesh

Answer. b

10. Which government programme directly uses U-WIN to digitally record vaccinations for pregnant women and children?

- a. Intensified Mission Indradhanush
- b. Reproductive and Child Health Programme
- c. National Health Mission
- d. Universal Immunisation Programme

Answer. d

11. Which national initiative did the National Manufacturing Mission announced in Union Budget 2025–26 seek to strengthen?

- a. Start-up India
- b. Make in India
- c. PM Gati Shakti
- d. National Single Window System

Answer. b

12. Who became the first Indian player to win the FIDE Women's World Cup in July 2025?

- a. Divya Deshmukh
- b. Koneru Humpy
- c. Harika Dronavalli
- d. R Vaishali

Answer. a

13. Which Sustainable Development Goal was the primary focus of the 2025 UN Ocean Conference held in Nice?

a. SDG 12

b. SDG 13

c. SDG 14

d. SDG 15

Answer. c

14. Which benefit disbursement mode was used under PMMVY, as highlighted in the December 2025 implementation update?

a. Cash-based payments

b. Direct Benefit Transfer

c. Cheque-based payments

d. Voucher-based payments

Answer. b

15. During which cultural phase at Inamgaon did spacious quadrangular houses decrease and round huts become more common?

a. Savalda phase

b. Malwa phase

c. Early Jorwe phase

d. Late Jorwe phase

Answer. d

16. At which ancient trade centre were goods from Rome unloaded before being transported inland via Kalyan and Naneghat?

a. Junnar

b. Sopara

c. Kalyan

d. Paithan

Answer. b

17. Which structure in Buddhist cave complexes such as Kanheri was used for religious instruction?

a. Chaitya

b. Stupa

c. Vihara

d. Cistern

Answer. c

18. Which dynasty supported the development of Ajanta cave paintings during the reign of King Harishen?

a. Satavahana

b. Chalukya

c. Vakataka

d. Rashtrakuta

Answer. c

19. Which style of Indian temple architecture is followed by the rock-cut Kailasa Temple at Ellora?

a. Dravida

b. Nagara

c. Vesara

d. Kalinga

Answer. a

20. Which Sanskrit religious text did Sant Dnyaneshwar explain in his Marathi work Dnyaneshwari?

- a. Bhagwat
- b. Bhavarth Ramayana
- c. Guru Granth Sahib
- d. Bhagavad Geeta

Answer. d

21. Which type of devotional composition is Sant Namdev particularly known for in the Varkari tradition of medieval Maharashtra?

- a. Bharud
- b. Abhanga
- c. Gavalana
- d. Pasayadaan

Answer. b

22. What was Malik Ambar's administrative title under the Nizamshahi Sultanate?

- a. Vazir
- b. Subhedar
- c. Killedar
- d. Mansabdar

Answer. a

23. Which fort was renamed Prachandgad by Shivaji Maharaj after its capture during the initial establishment of Swarajya?

a. Murumbdev

b. Kondhana

c. Torana

d. Purandar

Answer. c

24. Which Mughal commander personally negotiated the Treaty of Purandar with Shivaji Maharaj in 1665?

a. Mirzaraja Jaisingh

b. Jaswant Singh

c. Diler Khan

d. Ram Singh

Answer. a

25. In 1719, Balaji Vishwanath secured Mughal sanads allowing the Marathas to collect Chauthai and Sardeshmukhi in which region?

a. Malwa

b. Bundelkhand

c. Konkan

d. Deccan

Answer. d

26. Which Peshwa did the Barbhai Council support against Raghunathrao after Narayanrao's death?

a. Sawai Madhavrao

- b. Raghunathrao
- c. Bajirao II
- d. Balaji Vishwanath

Answer. a

27. Which institution did Maharshi Dhondo Keshav Karve establish in 1916?

- a. Orphanage for Girls
- b. Kanya Shala at Pune
- c. First Women's University
- d. Bal Adhyapan Mandir

Answer. c

28. Which national leader established the Servants of India Society in Pune in 1905 to promote social and educational development?

- a. Surendranath Banerjee
- b. Gopal Krishna Gokhale
- c. Ferozshah Mehta
- d. Lala Lajpat Rai

Answer. b

29. Which pair of leaders led the Santhal uprising of 1855–56 against British-supported landlords and moneylenders?

- a. Nana Saheb and Tatia Tope
- b. Mangal Pandey and Bahadur Shah Zafar
- c. Rani Lakshmibai and Begum Hazrat Mahal

d. Sidhu Murmu and Kanhu Murmu

Answer. d

30. Which mountain range lies to the north of the Tapi plain in the Khandesh region of Maharashtra?

a. Satpuda Mountains

b. Dhanora Ranges

c. Galna Ranges

d. Sahyadri Mountains

Answer. a

31. Which Peninsular river originates from a spring near Mahabaleshwar in Maharashtra?

a. Narmada

b. Krishna

c. Godavari

d. Kaveri

Answer. b

32. Which river flows along the northern boundary of Kolhapur district and meets the Krishna near Sangli?

a. Panchganga

b. Yerala

c. Morna

d. Warna

Answer. d

33. Which river flows through Nashik, an ancient settlement in Maharashtra?

- a. Godavari
- b. Ganga
- c. Yamuna
- d. Krishna

Answer. a

34. Which region of Maharashtra includes the paddy-growing districts of Bhandara and Gondia?

- a. Konkan
- b. Marathwada
- c. Western Maharashtra
- d. East Vidarbha

Answer. d

35. What do some marine organisms form using carbon compounds dissolved in seawater?

- a. Formation of gills
- b. Formation of shells
- c. Formation of fins
- d. Formation of scales

Answer. b

36.

Which irrigation method supplies water drop by drop directly near plant roots to minimise water wastage in the low-rainfall Solapur–Sangola region?

- a. Lift irrigation
- b. Drip irrigation
- c. Sprinkler irrigation
- d. Surface irrigation

Answer. b

37. Which geological group contains the coal deposits found around Nagpur and Chandrapur in Maharashtra?

- a. Dharwar
- b. Gondwana
- c. Vindhyan
- d. Cuddapah

Answer. b

38.

Manganese from the Nagpur–Bhandara–Balaghat belt is extensively used, often through ferro-alloy additions, in which principal end-use industry?

- a. Steel manufacture
- b. Fertiliser manufacture
- c. Dry battery manufacture
- d. Paint manufacture

Answer. a

39. Navi Mumbai was developed to accommodate Mumbai's growing population, representing which approach to urban development?

- a. Unplanned urban expansion

- b. Natural settlement growth
- c. Planned satellite development
- d. Dispersed rural development

Answer. c

40. Which settlement pattern is commonly found in the hilly and densely forested areas of eastern Maharashtra?

- a. Linear settlements
- b. Nucleated settlements
- c. Circular settlements
- d. Scattered settlements

Answer. d

41. Which soil type is commonly found in the coastal uplands of Ratnagiri in the Konkan region?

- a. Laterite soil
- b. Black soil
- c. Coarse soil
- d. Yellow-brown soil

Answer. a

42.

Rural migrants seeking employment in transportation and trade in Greater Mumbai are associated with which category of economic activities?

- a. Tertiary activities
- b. Primary activities

c. Secondary activities

d. Quaternary activities

Answer. a

43. Which sea is identified as the origin of western cyclonic disturbances affecting northwestern India during winter?

a. Caspian Sea

b. Persian Gulf

c. East Mediterranean Sea

d. Bay of Bengal

Answer. c

44. Which cold ocean current contributes to the arid climate of the Namib coast in south-western Africa?

a. Humboldt Current

b. Benguela Current

c. Canary Current

d. California Current

Answer. b

45. Which constitutional officer serves as the chief legal adviser to the Maharashtra Government?

a. Government Pleader

b. Advocate General

c. Public Prosecutor

d. Solicitor to Government

Answer. b

46. Which pairing correctly distinguishes the recruitment responsibilities of UPSC and MPSC within India's administrative system?

- a. UPSC – Central services; MPSC – State services
- b. UPSC – State services; MPSC – Central services
- c. UPSC – Local services; MPSC – State services
- d. UPSC – Central services; MPSC – Local services

Answer. a

47. Who chairs the State and District Disaster Management Authorities in Maharashtra, respectively?

- a. Prime Minister and Collector
- b. Chief Minister and Tahsildar
- c. Collector and Tahsildar
- d. Chief Minister and Collector

Answer. d

48. Who has the constitutional authority to summon the winter session of the Maharashtra Legislature in Nagpur?

- a. Chief Minister
- b. President
- c. Governor
- d. Speaker

Answer. c

49. Who elects the Mayor of a Municipal Corporation in Maharashtra?

- a. Corporators
- b. Municipal Commissioners
- c. Deputy Mayors
- d. Chief Officers

Answer. a

50. Which local government body receives property-tax revenue in smaller cities of Maharashtra?

- a. Zilla Parishad
- b. Panchayat Samiti
- c. Gram Panchayat
- d. Municipal Council

Answer. d

51. Apart from annual budget estimates, which financial document is examined by Maharashtra's Estimates Committee?

- a. State audit reports
- b. Supplementary grant demands
- c. Public undertaking accounts
- d. State appropriation accounts

Answer. b

52. Which report supports the Maharashtra Public Accounts Committee's examination of suspected misuse of government funds?

- a. Comptroller and Auditor General's report

- b. Committee on Estimates' report
- c. Business Advisory Committee's report
- d. Committee on Public Undertakings' report

Answer. a

53. Which institution comprises all registered voters of a village in Maharashtra?

- a. Zilla Parishad
- b. Gram Panchayat
- c. Gram Sabha
- d. Panchayat Samiti

Answer. c

54.

According to the model bye-laws for cooperative housing societies in Maharashtra, what minimum advance notice must members receive for an Annual General Body Meeting?

- a. 14 days
- b. 7 days
- c. 15 days
- d. 30 days

Answer. a

55.

Which Article of the Indian Constitution allows special provisions for the advancement of socially and educationally backward classes?

- a. Article 14
- b. Article 15(4)

c. Article 16(4)

d. Article 46

Answer. b

56. Which forum is organised by District Legal Services Authorities to settle disputes through compromise?

a. Civil Court

b. Lok Adalat

c. Criminal Court

d. Revenue Court

Answer. b

57. Which jurisdiction allows the Supreme Court to hear disputes between the Union Government and a State Government?

a. Original jurisdiction

b. Appellate jurisdiction

c. Advisory jurisdiction

d. Writ jurisdiction

Answer. a

58. Under the Fifth Schedule, to whom must the Governor submit reports concerning the administration of Scheduled Areas?

a. Tribes Advisory Council

b. State Legislature

c. Union Government

d. President of India

Answer. d

59. Apart from the Constitution, laws made by which institutions are covered by the National Commission for Minorities' monitoring?

- a. Union Cabinet and State Cabinets
- b. Parliament and Municipal Councils
- c. Parliament and State Legislatures
- d. Supreme Court and High Courts

Answer. c

60. Which method is used in Maharashtra's regulated agricultural markets to enable competitive bidding under official supervision?

- a. Contract farming
- b. Open auction
- c. Direct marketing
- d. Private marketing

Answer. b

61. Which FPO practice enables Maharashtra cultivators to obtain seeds and fertilisers at lower rates through joint action?

- a. Produce aggregation
- b. Bulk procurement
- c. Custom hiring
- d. Commodity grading

Answer. b

62.

Which post-harvest operation should a Jalgaon packhouse use when bananas of varying sizes must be organised into uniform consignments?

- a. Washing
- b. Packaging
- c. Grading
- d. Pre-cooling

Answer. c

63.

Which organisational arrangement represents Kolhapur's small manufacturing enterprises when seeking support for a Common Facility Centre under MSE-CDP?

- a. Marketing cooperative
- b. Trade union
- c. Local council
- d. Special-purpose vehicle

Answer. d

64.

Which JNPA-linked initiative uses RFID tags and readers to track containers moving by road or rail between port terminals and inland logistics facilities?

- a. Gate automation
- b. E-delivery orders
- c. PCS 1x
- d. Logistics Data Bank

Answer. d

65.

Which expenditure is expected to decrease when textile production stages operate within the same premises at Amravati's PM MITRA project?

- a. Labour costs
- b. Logistics costs
- c. Equipment costs
- d. Energy costs

Answer. b

66.

Which STPI-Pune service helps newly established technology firms begin operations without initially investing in their own office premises?

- a. Incubation services
- b. Internet services
- c. Statutory services
- d. Consultancy services

Answer. a

67.

Which measured characteristic is used to calculate the basic composition-based purchase rate for milk supplied by Maharashtra's rural dairy cooperatives?

- a. Fat content
- b. Bacterial count
- c. Acidity level
- d. Storage temperature

Answer. a

68. Which requirement applies to the bank account used by beneficiaries of Maharashtra's Mukhyamantri Majhi Ladki Bahin Yojana?

- a. Joint ownership
- b. PAN linkage
- c. Aadhaar linkage
- d. Nominee registration

Answer. c

69. Which investigation is offered free of charge at Mumbai's Aapla Dawakhana while advanced imaging is available at municipal rates?

- a. X-ray scan
- b. CT scan
- c. MRI scan
- d. Blood tests

Answer. d

70.

How did net returns for cotton, onion and sugarcane farmers in a Maharashtra study compare between micro-irrigation adopters and non-adopters?

- a. Higher for all three crops
- b. Higher for sugarcane only
- c. Higher for onion only
- d. Higher for cotton only

Answer. a

71. Which occupational group received financial assistance through PM SVANidhi in Mumbai to sustain small-scale urban livelihoods?

- a. Factory workers

b. Street vendors

c. Construction workers

d. Domestic workers

Answer. b

72.

Based on the 2012 Industrial Entrepreneurs' Memorandum data, which Maharashtra revenue division was among the state's three leading divisions for private investment?

a. Nagpur

b. Amravati

c. Pune

d. Aurangabad

Answer. c

73.

Under MGNREGA, which channel allows a failed Aadhaar-based wage transfer to be regenerated through a different payment mechanism?

a. NEFT

b. IMPS

c. UPI

d. NACH

Answer. d

74.

Under India's social-security framework, which stakeholder must contribute towards welfare schemes based on its annual business turnover?

a. Worker associations

b. State governments

c. Platform workers

d. Online aggregators

Answer. d

75.

In Radhanagri Wildlife Sanctuary, which animal is recognised as a keystone species and is locally associated with the sanctuary's pride?

a. Leopard

b. Sloth Bear

c. Indian Gaur

d. Indian Fox

Answer. c

76. In Radhanagri Wildlife Sanctuary, which bird endemic to the Western Ghats hunts insects by darting through low branches?

a. Malabar Lark

b. White-bellied Blue Flycatcher

c. Forest Wagtail

d. Malabar Pied Hornbill

Answer. b

77.

Which pollutant should be suspected when exposure reduces the oxygen-carrying capacity of blood and creates cardiovascular problems?

a. Sulphur oxides

b. Carbon monoxide

c. Particulate matter

d. Nitrogen oxides

Answer. b

78.

A cultivated field develops excessive soluble salts after prolonged excess watering and becomes unsuitable for vegetation, which process has occurred?

a. Soil erosion

b. Soil fertilisation

c. Biological contamination

d. Salinisation

Answer. d

79. In Malvan Marine Sanctuary, which measure would allow juvenile fish and smaller species to escape capture more effectively?

a. Expanding trawler operations

b. Increasing purse-seine use

c. Regulating net mesh size

d. Promoting LED-assisted fishing

Answer. c

80.

In the Malvan Marine Sanctuary region, which land-based activity helps fishing households supplement their income besides fishing?

a. Mango and cashew cultivation

b. Creek-based aquaculture only

c. Marine tourism services

d. Traditional Rampan fishing

Answer. a

81.

Which treatment should be selected when organic waste must decompose without oxygen while producing an energy source and fertiliser residue?

a. Anaerobic digestion

b. Vermicomposting

c. Incineration

d. Refuse Derived Fuel

Answer. a

82.

Which sustainable farming practice grows different crops sequentially on the same land to maintain nutrient balance and soil fertility?

a. Mixed farming

b. Mixed cropping

c. Biofertilisation

d. Crop rotation

Answer. d

83.

An organisation wants to identify excessive resource use and introduce conservation measures across its operations, which process should it undertake?

a. Waste audit

b. Water audit

c. Green audit

d. Energy audit

Answer. c

84. Which Maharashtra river receives pollution from sugar industries along with sewage from Kolhapur and surrounding settlements?

a. Panchaganga

b. Mula

c. Godavari

d. Savitri

Answer. a

85. Which plastic material is clear, strong and lightweight, and is commonly used for food packaging and beverage bottles?

a. Styrofoam

b. Polyethylene terephthalate

c. Sludge

d. Polyvinyl chloride

Answer. b

86.

Which renewable energy source commonly uses turbines installed at high-wind sites that may be located far from cities, thereby creating a need for additional transmission lines?

a. Wind power

b. Hydropower

c. Tidal energy

d. Fossil-fuel power

Answer. a

87.

In a grassland ecosystem, which combination consists entirely of microorganisms that act as decomposers by breaking down dead organic matter and releasing nutrients?

- a. Bacteria, insects and termites
- b. Fungi, insects and actinomycetes
- c. Bacteria, termites and fungi
- d. Bacteria, fungi and actinomycetes

Answer. d

88. Which enzyme synthesises DNA from an RNA template during the molecular diagnosis of RNA-virus infections?

- a. Reverse transcriptase
- b. DNA polymerase
- c. RNA polymerase
- d. DNA ligase

Answer. a

89. During the formation of PHBV, which chemical linkage joins its constituent hydroxy acid monomers?

- a. Ether linkage
- b. Amide linkage
- c. Ester linkage
- d. Peptide linkage

Answer. c

90. Which atmospheric process occurs when water vapour cools around minute nuclei during the development of clouds?

- a. Precipitation
- b. Transpiration
- c. Evaporation
- d. Condensation

Answer. d

91. At a coal-based thermal power station, which component is directly driven by high-pressure steam during electricity generation?

- a. Turbine
- b. Generator
- c. Boiler
- d. Magnet

Answer. a

92. Which milk-processing method uses controlled heating to destroy pathogenic bacteria and improve the keeping quality of milk?

- a. Homogenisation
- b. Pasteurisation
- c. Clarification
- d. Standardisation

Answer. b

93. Which specialised cells control stomatal opening and closing, thereby regulating water loss from horticultural plants?

- a. Root hair cells
- b. Xylem cells

c. Guard cells

d. Phloem cells

Answer. c

94. When mature seeds remain dormant because their growth processes are inhibited, which plant hormone is responsible?

a. Auxin

b. Gibberellin

c. Cytokinin

d. Absciscic acid

Answer. d

95. An object is brought between F and optical centre O of a convex lens, what is the image nature?

a. Virtual and erect

b. Real and erect

c. Virtual and inverted

d. Real and inverted

Answer. a

96. Which scientific law states that applied pressure is transmitted equally and without reduction throughout an enclosed liquid at rest?

a. Stokes' law

b. Newton's third law

c. Pascal's law

d. Bernoulli's principle

Answer. c

97. When a person quickly withdraws a hand from heat, which part of the central nervous system coordinates the response?

- a. Cerebrum
- b. Cerebellum
- c. Medulla oblongata
- d. Spinal cord

Answer. d

98. During blood coagulation, which enzyme converts soluble fibrinogen into insoluble fibrin at the injured site?

- a. Prothrombinase
- b. Thromboplastin
- c. Thrombin
- d. Prothrombin

Answer. c

99. In a water molecule (H₂O), how many covalent bonds does the oxygen atom form with hydrogen?

- a. One bond
- b. Two bonds
- c. Three bonds
- d. Four bonds

Answer. b

100. Which process is represented by the half-reaction $\text{Cu}^{2+} + 2\text{e}^{-} \rightarrow \text{Cu}$?

- a. Reduction
- b. Oxidation
- c. Displacement
- d. Combination

Answer. a

Test Question Language:- REGIONAL

1. राष्ट्रीय सहकार धोरण २०२५ मधील कोणते प्राधान्य सहकारी संस्थांच्या व्यवस्थापनातील कार्यक्षमता आणि पारदर्शकता यांना थेट संबोधित करते ?

- a. उदयोन्मुख क्षेत्रांमध्ये विस्तार करणे
- b. परवडणाऱ्या वित्तपुरवठ्यात सुधारणा करणे
- c. तंत्रज्ञानाचा अवलंब वाढवणे
- d. आंतरराष्ट्रीय बाजारपेठेतील प्रवेशाला प्रोत्साहन देणे

Answer. c

2. राष्ट्रीय हळद मंडळाच्या उद्घाटनप्रसंगी त्यावर प्रतिनिधित्व देण्यासाठी विशेषतः कोणत्या राज्यांच्या गटाची निवड करण्यात आली होती ?

- a. महाराष्ट्र, तेलंगणा आणि तमिळनाडू
- b. महाराष्ट्र, आंध्र प्रदेश आणि मेघालय
- c. महाराष्ट्र, तेलंगणा आणि मेघालय
- d. तेलंगणा, मध्य प्रदेश आणि मेघालय

Answer. c

3.

मे २०२६ मध्ये महाराष्ट्रात आयोजित करण्यात आलेल्या प्रधानमंत्री आवास योजना -ग्रामीण कार्यक्रमात कोणत्या अभियानाचे राज्यस्तरीय पुरस्कार प्रदान करण्यात आले ?

a. महा आवास अभियान

b. ग्राम स्वराज अभियान

c. जल शक्ती अभियान

d. स्वच्छ भारत अभियान

Answer. a

4.

बंकिमचंद्र चट्टोपाध्याय यांच्या कोणत्या कादंबरीत 'वंदे मातरम्' हे गीत समाविष्ट करण्यात आले होते , ज्याचा १५० वा वर्धापनदिन २०२५ मध्ये साजरा करण्यात आला ?

a. दुर्गेशनंदिनी

b. कपालकुंडला

c. देवी चौधरानी

d. आनंदमठ

Answer. d

5. डिसेंबर २०२५ मध्ये अमूर्त सांस्कृतिक वारशासंदर्भातील युनेस्कोच्या २० व्या सत्राचे आयोजन नवी दिल्लीतील कोणत्या ऐतिहासिक वास्तूमध्ये करण्यात आले होते ?

a. कुतुबमिनार

b. लाल किल्ला

c. इंडिया गेट

d. हुमायूनची कबर

Answer. b

6. डिजिटल वैयक्तिक माहिती संरक्षण नियम , २०२५ अंतर्गत टप्प्याटप्प्याने अनुपालन करण्यासाठी एकूण किती कालावधी निर्धारित करण्यात आला आहे ?

a. ६ महिने

b. १२ महिने

c. १८ महिने

d. २४ महिने

Answer. c

7. सप्टेंबर २०२५ मध्ये महाराष्ट्रात राज्यस्तरावर 'स्वस्थ नारी सशक्त परिवार अभियानाचा' प्रारंभ कोणी केला ?

a. एकनाथ शिंदे

b. प्रतापराव जाधव

c. रामदास आठवले

d. प्रकाश आंबेडकर

Answer. a

8. डिसेंबर २०२५ मध्ये नाशिक - सोलापूर - अक्कलकोट हरितक्षेत्र महामार्ग मार्गिकेच्या बांधकामास कोणत्या सरकारी संस्थेने मंजूरी दिली ?

a. भारतीय राष्ट्रीय महामार्ग प्राधिकरण

b. सार्वजनिक-खासगी भागीदारी मूल्यांकन समिती

c. रस्ते वाहतूक आणि महामार्ग मंत्रालय

d. आर्थिक व्यवहारविषयक मंत्रिमंडळ समिती

Answer. d

9. आंतरराष्ट्रीय योग दिन २०२५ च्या कोणत्या उपक्रमांतर्गत दहा देशांच्या सहकार्याने योगसत्रांचे आयोजन करण्यात आले ?

a. योग संगम

b. योग बंधन

c. योग कनेक्ट

d. योग समावेश

Answer. b

10. गर्भवती महिला आणि बालकांच्या लसीकरणाची डिजिटल नोंद ठेवण्यासाठी U-WIN चा थेट वापर कोणत्या सरकारी कार्यक्रमांतर्गत केला जातो ?

a. सघन मिशन इंद्रधनुष

b. प्रजनन आणि बाल आरोग्य कार्यक्रम

c. राष्ट्रीय आरोग्य अभियान

d. सार्वत्रिक लसीकरण कार्यक्रम

Answer. d

11. केंद्रीय अर्थसंकल्प २०२५-२६ मध्ये जाहीर करण्यात आलेल्या राष्ट्रीय उत्पादन अभियानाचा उद्देश कोणता राष्ट्रीय उपक्रम अधिक बळकट करणे हा होता ?

a. स्टार्टअप इंडिया

b. मेक इन इंडिया

c. पीएम गती शक्ती

d. राष्ट्रीय एकल खिडकी प्रणाली

Answer. b

12. जुलै २०२५ मध्ये FIDE महिला विश्वचषक जिंकणारी पहिली भारतीय खेळाडू कोण ठरली ?

a. दिव्या देशमुख

b. कोनेरू हम्पी

c. हरिका द्रोणावली

d. आर. वैशाली

Answer. a

13. नाइस येथे आयोजित करण्यात आलेल्या २०२५ च्या संयुक्त राष्ट्रांच्या महासागर परिषदेत कोणत्या शाश्वत विकास उद्दिष्टावर प्रामुख्याने भर देण्यात आला ?

a. SDG १२

b. SDG १३

c. SDG १४

d. SDG १५

Answer. c

14. डिसेंबर २०२५ मधील अंमलबजावणीविषयक अद्ययावत माहितीनुसार , प्रधानमंत्री मातृ वंदना योजना अंतर्गत लाभार्थी वितरण कोणत्या पद्धतीने करण्यात आले ?

a. रोख रकमेच्या स्वरूपात देयके

b. थेट लाभ हस्तांतरण

c. धनादेशाद्वारे देयके

d. व्हाउचरद्वारे देयके

Answer. b

15. इनामगाव येथील कोणत्या सांस्कृतिक टप्प्यात प्रशस्त चौकोनी घरांचे प्रमाण कमी झाले आणि गोलाकार झोपड्या अधिक प्रचलित झाल्या ?

a. सावळदा टप्पा

b. माळवा टप्पा

c. प्रारंभिक जोरवे टप्पा

d. उत्तरकालीन जोरवे टप्पा

Answer. d

16. कल्याण आणि नाणेघाट मार्गे अंतर्गत प्रदेशात नेण्यापूर्वी रोममधून आलेल्या मालाची उतराई कोणत्या प्राचीन व्यापारी केंद्रात केली जात असे ?

a. जुन्नर

b. सोपारा

c. कल्याण

d. पैठण

Answer. b

17. कान्हेरीसारख्या बौद्ध लेणी संकुलांमध्ये धार्मिक उपदेश आणि शिक्षण देण्यासाठी कोणत्या वास्तूचा वापर केला जात असे ?

a. चैत्य

b. स्तूप

c. विहार

d. पाण्याची टाकी

Answer. c

18. राजा हरिषेणाच्या कारकिर्दीत अजिंठा लेण्यांतील चित्रकलेच्या विकासाला कोणत्या राजवंशाने आश्रय दिला ?

a. सातवाहन

b. चालुक्य

c. वाकाटक

d. राष्ट्रकूट

Answer. c

19. वेरूळ येथील कैलास मंदिराच्या शैलकृती वास्तुरचनेत भारतीय मंदिर स्थापत्यशैलींपैकी कोणती शैली अनुसरली आहे ?

- a. द्रविड शैली
- b. नागर शैली
- c. वेसर शैली
- d. कलिंग शैली

Answer. a

20. संत ज्ञानेश्वरांनी आपल्या 'ज्ञानेश्वरी' या मराठी ग्रंथात कोणत्या संस्कृत धार्मिक ग्रंथाचे स्पष्टीकरण केले आहे ?

- a. भागवत
- b. भावार्थ रामायण
- c. गुरु ग्रंथ साहिब
- d. भगवद्गीता

Answer. d

21. मध्ययुगीन महाराष्ट्रातील वारकरी संप्रदायात संत नामदेव विशेषतः कोणत्या प्रकारच्या भक्तिरचनांसाठी प्रसिद्ध आहेत ?

- a. भारूड
- b. अभंग
- c. गवळण
- d. पसायदान

Answer. b

22. निजामशाही सल्तनतीच्या काळात मलिक अंबर यांच्याकडे कोणते प्रशासकीय पद होते ?

- a. वजीर
- b. सुभेदार
- c. किल्लेदार
- d. मनसबदार

Answer. a

23. स्वराज्य स्थापनेच्या सुरुवातीच्या काळात कोणता किल्ला जिंकल्यानंतर छत्रपती शिवाजी महाराजांनी त्याचे नाव बदलून 'प्रचंडगड' असे ठेवले ?

- a. मुरुंबदेव
- b. कोंढाणा
- c. तोरणा
- d. पुरंदर

Answer. c

24. इ.स. १६६५ मध्ये छत्रपती शिवाजी महाराजांशी पुरंदरचा तह कोणत्या मुघल सेनापतीने प्रत्यक्ष वाटाघाटी करून घडवून आणला ?

- a. मिर्झाराजा जयसिंग
- b. जसवंतसिंग
- c. दिलेरखान
- d. रामसिंग

Answer. a

25. इ.स. १७१९ मध्ये बाळाजी विश्वनाथ यांनी मराठ्यांना कोणत्या प्रदेशात चौथार्ई आणि सरदेशमुखी वसूल करण्याचे अधिकार देणाऱ्या मुघल सनदा मिळवल्या ?

- a. माळवा

b. बुंदेलखंड

c. कोकण

d. दख्खन

Answer. d

26. नारायणरावांच्या मृत्यूनंतर रघुनाथरावांच्या विरोधात बारभाई मंडळाने कोणत्या पेशव्याला पाठिंबा दिला ?

a. सवाई माधवराव

b. रघुनाथराव

c. बाजीराव द्वितीय

d. बाळाजी विश्वनाथ

Answer. a

27. महर्षी धोंडो केशव कर्वे यांनी इ.स. १९१६ मध्ये कोणती संस्था स्थापन केली ?

a. मुलींसाठी अनाथालय

b. पुणे येथील कन्या शाळा

c. पहिले महिला विद्यापीठ

d. बाल अध्यापन मंदिर

Answer. c

28. सामाजिक आणि शैक्षणिक विकासाला चालना देण्यासाठी इ.स. १९०५ मध्ये पुणे येथे 'भारत सेवक समाज' या संस्थेची स्थापना कोणत्या राष्ट्रीय नेत्याने केली ?

a. सुरेंद्रनाथ बॅनर्जी

b. गोपाळ कृष्ण गोखले

c. फ़िरोजशहा मेहता

d. लाला लजपतराय

Answer. b

29. ब्रिटिशांच्या पाठिंब्याने कार्यरत असलेल्या जमीनदार आणि सावकारांविरुद्ध इ.स. १८५५-५६ च्या संथाळ उठावाचे नेतृत्व कोणत्या जोडीने केले ?

a. नानासाहेब आणि तात्या टोपे

b. मंगल पांडे आणि बहादूरशहा जफर

c. राणी लक्ष्मीबाई आणि बेगम हजरत महल

d. सिद्धू मुर्मू आणि कान्हू मुर्मू

Answer. d

30. महाराष्ट्रातील खानदेश प्रदेशात तापीच्या मैदानी प्रदेशाच्या उत्तरेस कोणती पर्वतरांग आहे ?

a. सातपुडा पर्वतरांग

b. धानोरा पर्वतरांग

c. गाळणा पर्वतरांग

d. सह्याद्री पर्वतरांग

Answer. a

31. महाराष्ट्रातील महाबळेश्वरजवळील एका उगमस्थानातून कोणत्या द्वीपकल्पीय नदीचा उगम होतो ?

a. नर्मदा

b. कृष्णा

c. गोदावरी

d. कावेरी

Answer. b

32. कोल्हापूर जिल्ह्याच्या उत्तरेकडील सीमेलगत वाहणारी आणि सांगलीजवळ कृष्णा नदीला मिळणारी नदी कोणती ?

a. पंचगंगा

b. येरळा

c. मोरणा

d. वारणा

Answer. d

33. महाराष्ट्रातील प्राचीन वसाहत असलेल्या नाशिक शहरातून कोणती नदी वाहते ?

a. गोदावरी

b. गंगा

c. यमुना

d. कृष्णा

Answer. a

34. भात उत्पादनासाठी प्रसिद्ध असलेले भंडारा आणि गोंदिया हे जिल्हे महाराष्ट्राच्या कोणत्या भौगोलिक प्रदेशात समाविष्ट होतात ?

a. कोकण

b. मराठवाडा

c. पश्चिम महाराष्ट्र

d. पूर्व विदर्भ

Answer. d

35. समुद्राच्या पाण्यात विरघळलेल्या कार्बनयुक्त संयुगांचा वापर करून काही सागरी सजीव काय तयार करतात ?

- a. कल्पांची निर्मिती
- b. कवचांची निर्मिती
- c. परांची निर्मिती
- d. खवल्यांची निर्मिती

Answer. b

36.

कमी पर्जन्यमान असलेल्या सोलापूर –सांगोला प्रदेशात पाण्याचा अपव्यय कमी करण्यासाठी वनस्पतींच्या मुळांजवळ थेंबाथेंबाने थेट पाणी पुरवणारी सिंचन पद्धत कोणती ?

- a. उपसा सिंचन
- b. ठिबक सिंचन
- c. तुषार सिंचन
- d. पृष्ठभागीय सिंचन

Answer. b

37. महाराष्ट्रातील नागपूर आणि चंद्रपूर परिसरात आढळणारे कोळशाचे साठे कोणत्या भूवैज्ञानिक समूहात समाविष्ट होतात ?

- a. धारवाड समूह
- b. गोंडवाना समूह
- c. विंध्य समूह
- d. कडप्पा समूह

Answer. b

38.

नागपूर –भंडारा –बालाघाट या पट्ट्यातील मँगनीजचा वापर प्रामुख्याने कोणत्या अंतिम उपयोगाच्या उद्योगात केला जातो ? या वापरात अनेकदा फेरो -मिश्रधातूंचा समावेश होतो .

- a. पोलाद निर्मिती उद्योग
- b. खत निर्मिती उद्योग
- c. शुष्क विद्युतघट निर्मिती उद्योग
- d. रंग निर्मिती उद्योग

Answer. a

39. मुंबईची वाढती लोकसंख्या सामावून घेण्यासाठी नवी मुंबईचा विकास करण्यात आला . हे शहरी विकासाच्या कोणत्या दृष्टिकोनाचे उदाहरण आहे ?

- a. अनियोजित शहरी विस्तार
- b. नैसर्गिक वस्तीवाढ
- c. नियोजित उपग्रह शहर विकास
- d. विखुरलेला ग्रामीण विकास

Answer. c

40. पूर्व महाराष्ट्रातील डोंगराळ आणि घनदाट जंगलांनी व्यापलेल्या भागांत सामान्यतः कोणता वस्तीचा आकृतिबंध आढळतो ?

- a. रेणीय वस्ती
- b. केंद्रित वस्ती
- c. वर्तुळाकार वस्ती
- d. विखुरलेली वस्ती

Answer. d

41. कोकण प्रदेशातील रत्नागिरीच्या किनारी उंचवट्यांच्या भागात सामान्यतः कोणत्या प्रकारची मृदा आढळते ?

a. जांभी मृदा

b. काळी मृदा

c. भरड मृदा

d. पिवळसर-तपकिरी मृदा

Answer. a

42.

वाहतूक आणि व्यापार क्षेत्रात रोजगार मिळवण्यासाठी बृहन्मुंबईत स्थलांतर करणाऱ्या ग्रामीण स्थलांतरितांचा संबंध आर्थिक क्रियाकलापांच्या कोणत्या प्रकाराशी आहे ?

a. तृतीयक क्रियाकलाप

b. प्राथमिक क्रियाकलाप

c. द्वितीयक क्रियाकलाप

d. चतुर्थक क्रियाकलाप

Answer. a

43. हिवाळ्यात वायव्य भारतावर परिणाम करणाऱ्या पश्चिमी चक्रवाती विक्षोभांचे उगमस्थान म्हणून कोणत्या समुद्राची ओळख आहे ?

a. कॅस्पियन समुद्र

b. पर्शियन आखात

c. पूर्व भूमध्य समुद्र

d. बंगालचा उपसागर

Answer. c

44. नैऋत्य आफ्रिकेतील नामिब किनारपट्टीच्या शुष्क हवामानास कोणता थंड सागरी प्रवाह कारणीभूत ठरतो ?

a. हम्बोल्ट प्रवाह

b. बेंग्वेला प्रवाह

c. कॅनरी प्रवाह

d. कॅलिफोर्निया प्रवाह

Answer. b

45. महाराष्ट्र शासनाचा प्रमुख कायदेशीर सल्लागार म्हणून कोणता घटनात्मक अधिकारी कार्य करतो ?

a. सरकारी अभियोक्ता

b. महाधिवक्ता

c. सरकारी लोकअभियोक्ता

d. शासनाचे सॉलिसिटर

Answer. b

46.

भारताच्या प्रशासकीय व्यवस्थेत केंद्रीय लोकसेवा आयोग (UPSC) आणि महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (MPSC) यांच्या भरतीविषयक जबाबदाऱ्यांमधील फरक अचूकपणे दर्शवणारी जोडी कोणती ?

a. UPSC – केंद्रीय सेवा; MPSC – राज्य सेवा

b. UPSC – राज्य सेवा; MPSC – केंद्रीय सेवा

c. UPSC – स्थानिक सेवा; MPSC – राज्य सेवा

d. UPSC – केंद्रीय सेवा; MPSC – स्थानिक सेवा

Answer. a

47. महाराष्ट्रातील राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण आणि जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण यांचे अनुक्रमे अध्यक्ष कोण असतात ?

a. पंतप्रधान आणि जिल्हाधिकारी

b. मुख्यमंत्री आणि तहसीलदार

c. जिल्हाधिकारी आणि तहसीलदार

d. मुख्यमंत्री आणि जिल्हाधिकारी

Answer. d

48. नागपूर येथे महाराष्ट्र विधिमंडळाचे हिवाळी अधिवेशन बोलावण्याचा घटनात्मक अधिकार कोणाला आहे ?

a. मुख्यमंत्री

b. राष्ट्रपती

c. राज्यपाल

d. विधानसभा अध्यक्ष

Answer. c

49. महाराष्ट्रातील महानगरपालिकेच्या महापौरांची निवड कोण करते ?

a. नगरसेवक

b. महानगरपालिका आयुक्त

c. उपमहापौर

d. मुख्याधिकारी

Answer. a

50. महाराष्ट्रातील लहान शहरांमध्ये मालमत्ता करातून मिळणारा महसूल कोणत्या स्थानिक स्वराज्य संस्थेला प्राप्त होतो ?

a. जिल्हा परिषद

b. पंचायत समिती

c. ग्रामपंचायत

d. नगरपरिषद

Answer. d

51. वार्षिक अर्थसंकल्पीय अंदाजपत्रकांव्यतिरिक्त महाराष्ट्राच्या अंदाज समितीकडून कोणत्या आर्थिक दस्तऐवजाची तपासणी केली जाते ?

a. राज्याचे लेखापरीक्षण अहवाल

b. पूरक अनुदानाच्या मागण्या

c. सार्वजनिक उपक्रमांची लेखे

d. राज्याचे विनियोजन लेखे

Answer. b

52. सरकारी निधीचा गैरवापर झाल्याचा संशय असलेल्या प्रकरणांची तपासणी करण्यासाठी महाराष्ट्राच्या लोकलेखा समितीला कोणता अहवाल आधारभूत ठरतो ?

a. नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षकांचा अहवाल

b. अंदाज समितीचा अहवाल

c. कामकाज सल्लागार समितीचा अहवाल

d. सार्वजनिक उपक्रम समितीचा अहवाल

Answer. a

53. महाराष्ट्रातील गावातील नोंदणीकृत सर्व मतदारांचा समावेश असलेल्या संस्थेला काय म्हणतात

a. जिल्हा परिषद

b. ग्रामपंचायत

c. ग्रामसभा

d. पंचायत समिती

Answer. c

54.

महाराष्ट्रातील सहकारी गृहनिर्माण संस्थांच्या आदर्श उपविधीनुसार , वार्षिक सर्वसाधारण सभेपूर्वी सभासदांना किमान किती दिवसांची आगाऊ सूचना देणे आवश्यक आहे ?

a. १४ दिवस

b. ७ दिवस

c. १५ दिवस

d. ३० दिवस

Answer. a

55. सामाजिक आणि शैक्षणिकदृष्ट्या मागास वर्गाच्या उन्नतीसाठी विशेष तरतुदी करण्याची मुभा भारतीय संविधानातील कोणते अनुच्छेद देते ?

a. अनुच्छेद १४

b. अनुच्छेद १५(४)

c. अनुच्छेद १६(४)

d. अनुच्छेद ४६

Answer. b

56. तडजोडीच्या माध्यमातून वाद मिटवण्यासाठी जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण कोणत्या मंचाचे आयोजन करते ?

a. दिवाणी न्यायालय

b. लोकअदालत

c. फौजदारी न्यायालय

d. महसूल न्यायालय

Answer. b

57. केंद्र सरकार आणि राज्य सरकार यांच्यातील वादांची सुनावणी करण्यासाठी सर्वोच्च न्यायालयाला कोणत्या अधिकारक्षेत्रांतर्गत अधिकार प्राप्त होतो ?

- a. मूळ अधिकारक्षेत्र
- b. अपीलीय अधिकारक्षेत्र
- c. सल्लागार अधिकारक्षेत्र
- d. रिट अधिकारक्षेत्र

Answer. a

58. पाचव्या अनुसूचीनुसार , अनुसूचित क्षेत्रांच्या प्रशासनासंबंधीचे अहवाल राज्यपालांनी कोणाकडे सादर करणे आवश्यक आहे ?

- a. जनजाती सल्लागार परिषद
- b. राज्य विधिमंडळ
- c. केंद्र सरकार
- d. भारताचे राष्ट्रपती

Answer. d

59. संविधानाव्यतिरिक्त , कोणत्या संस्थांनी केलेल्या कायद्यांच्या अंमलबजावणीवर राष्ट्रीय अल्पसंख्याक आयोग देखरेख ठेवतो ?

- a. केंद्रीय मंत्रिमंडळ आणि राज्य मंत्रिमंडळे
- b. संसद आणि नगरपरिषदा
- c. संसद आणि राज्य विधिमंडळे
- d. सर्वोच्च न्यायालय आणि उच्च न्यायालये

Answer. c

60. महाराष्ट्रातील नियमनाधीन कृषी बाजारपेठांमध्ये अधिकृत देखरेखीखाली स्पर्धात्मक बोली लावण्यासाठी कोणती पद्धत वापरली जाते ?

- a. करार शेती

b. खुला लिलाव

c. थेट विपणन

d. खाजगी विपणन

Answer. b

61. संयुक्त कृतीद्वारे महाराष्ट्रातील शेतकऱ्यांना कमी दरात बियाणे आणि खते मिळवून देण्यासाठी शेतकरी उत्पादक संस्था (FPO) कोणती पद्धत अवलंबतात ?

a. कृषी उत्पादनांचे एकत्रीकरण

b. मोठ्या प्रमाणावर सामूहिक खरेदी

c. भाडेतत्वावर यंत्रसामग्री उपलब्ध करून देणे

d. कृषी मालाचे प्रतवारीकरण

Answer. b

62.

जळगाव येथील पॅकहाऊसमध्ये वेगवेगळ्या आकारांची केळी एकसमान आकाराच्या गटांमध्ये वर्गीकृत करून पाठवायची असल्यास काढणीनंतरची कोणती प्रक्रिया करावी ?

a. धुलाई

b. पॅकेजिंग

c. प्रतवारीकरण

d. पूर्वशीतकरण

Answer. c

63.

सूक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योग समूह विकास कार्यक्रमांतर्गत (MSE-CDP) सामाईक सुविधा केंद्रासाठी (CFC) सहाय्य मिळवताना कोल्हापूरमधील लघुउत्पादन उद्योग कोणती संघटनात्मक रचना स्वीकारू शकतात ?

a. विपणन सहकारी संस्था

b. कामगार संघटना

c. स्थानिक परिषद

d. विशेष उद्देशासाठी स्थापन केलेली संस्था

Answer. d

64.

जवाहरलाल नेहरू बंदर प्राधिकरणाशी (JNPA) संबंधित कोणता उपक्रम बंदरातील टर्मिनल आणि अंतर्गत लॉजिस्टिक सुविधांदरम्यान रस्ते किंवा रेल्वेमार्गाने वाहतूक होणाऱ्या कंटेनरचा मागोवा घेण्यासाठी RFID टॅग आणि रीडरचा वापर करतो ?

a. प्रवेशद्वार स्वयंचलन

b. इलेक्ट्रॉनिक वितरण आदेश

c. PCS 1x

d. लॉजिस्टिक्स डेटा बँक

Answer. d

65. अमरावती येथील पीएम मित्र प्रकल्पात वस्त्रोद्योगाच्या उत्पादनाचे विविध टप्पे एकाच परिसरात राबवल्यास कोणता खर्च कमी होण्याची अपेक्षा आहे ?

a. मजुरीचा खर्च

b. वाहतूक व रसद खर्च

c. उपकरणांचा खर्च

d. ऊर्जेचा खर्च

Answer. b

66.

स्वतःच्या कार्यालयीन जागेत सुरुवातीला गुंतवणूक न करता नव्याने स्थापन झालेल्या तंत्रज्ञान कंपन्यांना कामकाज सुरू करण्यास STPI-पुणेची कोणती सेवा मदत करते ?

a. इन्क्युबेशन सेवा

b. इंटरनेट सेवा

c. वैधानिक सेवा

d. सल्लागार सेवा

Answer. a

67.

महाराष्ट्रातील ग्रामीण दुग्ध सहकारी संस्थांकडून पुरविल्या जाणाऱ्या दुधाचा मूलभूत घटकांवर आधारित खरेदीदर निश्चित करण्यासाठी कोणते मोजमाप वापरले जाते ?

a. स्निग्धांशाचे प्रमाण

b. जिवाणूंची संख्या

c. आम्लतेची पातळी

d. साठवणुकीचे तापमान

Answer. a

68. महाराष्ट्रातील मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहीण योजनेच्या लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यासाठी कोणती अट लागू आहे ?

a. संयुक्त खातेधारकत्व

b. पॅनशी संलग्नता

c. आधारशी संलग्नता

d. नामनिर्देशित व्यक्तीची नोंदणी

Answer. c

69.

मुंबईतील 'आपला दवाखाना' येथे कोणती तपासणी विनामूल्य उपलब्ध आहे , तर प्रगत वैद्यकीय प्रतिमांकन तपासण्या महानगरपालिकेच्या दरानुसार उपलब्ध आहेत ?

a. क्ष-किरण तपासणी

b. सीटी स्कॅन

c. एमआरआय स्कॅन

d. रक्त तपासण्या

Answer. d

70.

महाराष्ट्रातील एका अभ्यासानुसार, सूक्ष्म सिंचनाचा अवलंब करणाऱ्या आणि न करणाऱ्या शेतकऱ्यांच्या कापूस, कांदा व ऊस या पिकांवरील निव्वळ परताव्याची तुलना केल्यास कोणता निष्कर्ष आढळला ?

a. तिन्ही पिकांसाठी निव्वळ परतावा अधिक होता

b. केवळ उसासाठी निव्वळ परतावा अधिक होता

c. केवळ कांद्यासाठी निव्वळ परतावा अधिक होता

d. केवळ कापसासाठी निव्वळ परतावा अधिक होता

Answer. a

71. मुंबईमध्ये लहान स्तरावरील शहरी उपजीविका टिकवून ठेवण्यासाठी पीएम स्वनिधी योजनेअंतर्गत कोणत्या व्यावसायिक गटाला आर्थिक सहाय्य मिळाले ?

a. कारखान्यातील कामगार

b. पथविक्रेते

c. बांधकाम कामगार

d. घरगुती कामगार

Answer. b

72.

२०१२ मधील औद्योगिक उद्योजकता जापनाच्या आकडेवारीनुसार, खासगी गुंतवणुकीच्या बाबतीत महाराष्ट्रातील आघाडीच्या तीन महसुली विभागांपैकी कोणता विभाग होता ?

a. नागपूर

b. अमरावती

c. पुणे

d. औरंगाबाद

Answer. c

73.

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेअंतर्गत आधार -आधारित वेतन हस्तांतरण अयशस्वी झाल्यास , वेगळ्या भुगतान पद्धतीद्वारे पुन्हा वेतन हस्तांतरित करण्यासाठी कोणती यंत्रणा वापरली जाते ?

a. NEFT

b. IMPS

c. UPI

d. NACH

Answer. d

74.

भारताच्या सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थेनुसार , वार्षिक व्यावसायिक उलाढालीच्या आधारे कल्याणकारी योजनांसाठी योगदान देण्याची जबाबदारी कोणत्या घटकावर असते ?

a. कामगार संघटना

b. राज्य सरकारे

c. प्लॅटफॉर्म कामगार

d. ऑनलाइन एग्रीगेटर्स

Answer. d

75.

राधानगरी वन्यजीव अभयारण्यात कोणत्या प्राण्याला प्रमुख परिसंस्थात्मक प्रजाती म्हणून ओळखले जाते आणि स्थानिक पातळीवर अभयारण्याचा अभिमान मानले जाते ?

a. बिबट्या

b. रानअस्वल

c. भारतीय गवा

d. भारतीय कोल्हा

Answer. c

76. राधानगरी वन्यजीव अभयारण्यात पश्चिम घाटात स्थानिक असलेला कोणता पक्षी खालच्या फांद्यांमधून वेगाने उडत कीटकांची शिकार करतो ?

a. मलबारी चंडोल

b. पांढऱ्या पोटाचा निळा माशीमार

c. वन वेंगटेल

d. मलबारी धनेश

Answer. b

77.

एखाद्या प्रदूषकाच्या संपर्कामुळे रक्ताची ऑक्सिजन वाहून नेण्याची क्षमता कमी होते आणि हृदय व रक्तवाहिन्यांसंबंधी समस्या निर्माण होतात . अशा वेळी कोणत्या प्रदूषकाचा संशय घ्यावा ?

a. सल्फरची ऑक्साइडे

b. कार्बन मोनॉक्साइड

c. सूक्ष्म कणीय पदार्थ

d. नायट्रोजनची ऑक्साइडे

Answer. b

78.

एखाद्या लागवडीखालील शेतात दीर्घकाळ अति पाणी दिल्यामुळे विद्राव्य क्षारांचे प्रमाण वाढते आणि जमीन वनस्पतींच्या वाढीसाठी अयोग्य बनते . या प्रक्रियेला काय म्हणतात ?

a. मृदा धूप

b. मृदा सुपीकरण

c. जैविक दूषितीकरण

d. मृदा क्षारीकरण

Answer. d

79.

मालवण सागरी अभयारण्यात लहान मासे आणि किशोरावस्थेतील माशांना पकडले जाण्यापासून वाचून बाहेर पडता यावे , यासाठी कोणता उपाय अधिक प्रभावी ठरेल ?

a. ट्रॉलरद्वारे मासेमारीचा विस्तार करणे

b. पर्स सीन जाळ्यांचा वापर वाढवणे

c. जाळ्यांच्या जाळीच्या आकाराचे नियमन करणे

d. LED दिव्यांच्या साहाय्याने मासेमारीला प्रोत्साहन देणे

Answer. c

80. मालवण सागरी अभयारण्याच्या परिसरात मासेमारीव्यतिरिक्त कोणता जमिनीवरील व्यवसाय मच्छीमार कुटुंबांना अतिरिक्त उत्पन्न मिळवून देतो ?

a. आंबा आणि काजूची लागवड

b. केवळ खाडीतील मत्स्यपालन

c. सागरी पर्यटन सेवा

d. पारंपरिक रापण मासेमारी

Answer. a

81.

सेंद्रिय कचऱ्याचे ऑक्सिजनच्या अनुपस्थितीत विघटन करून ऊर्जा स्रोत आणि खत म्हणून वापरता येणारा अवशेष निर्माण करायचा असल्यास कोणती प्रक्रिया निवडावी ?

a. अवायुजीवी पचन

b. गांडूळ खतनिर्मिती

c. भस्मीकरण

d. कचऱ्यापासून निर्मित इंधन

Answer. a

82.

जमिनीतील पोषकद्रव्यांचा समतोल आणि मृदेची सुपीकता टिकवून ठेवण्यासाठी एकाच जमिनीत वेगवेगळी पिके क्रमाक्रमाने घेण्याच्या शाश्वत शेती पद्धतीला काय म्हणतात ?

a. मिश्र शेती

b. मिश्र पीक पद्धती

c. जैविक सुपीकरण

d. पीक फेरपालट

Answer. d

83.

एखाद्या संस्थेला आपल्या कामकाजात संसाधनांचा होणारा अतिरिक्त वापर ओळखून त्यांचे संवर्धन करण्यासाठी उपाययोजना करायच्या आहेत . यासाठी तिने कोणती प्रक्रिया राबवावी ?

a. कचरा परीक्षण

b. जल परीक्षण

c. हरित परीक्षण

d. ऊर्जा परीक्षण

Answer. c

84. कोल्हापूर आणि आसपासच्या वसाहतींमधून सोडले जाणारे सांडपाणी तसेच साखर उद्योगांमधून होणारे प्रदूषण महाराष्ट्रातील कोणत्या नदीला प्राप्त होते ?

a. पंचगंगा

b. मुळा

c. गोदावरी

d. सावित्री

Answer. a

85. पारदर्शक , मजबूत आणि वजनाने हलके असलेले तसेच अन्नपदार्थांच्या पॅकेजिंगसाठी व पेयांच्या बाटल्यांसाठी सामान्यतः वापरले जाणारे प्लास्टिक कोणते ?

a. स्टायरोफोम

b. पॉलिथिलीन टेरेफ्थॅलेट

c. गाळ

d. पॉलिव्हिनाइल क्लोराइड

Answer. b

86.

शहरांपासून दूर असलेल्या अधिक वाऱ्याच्या ठिकाणी पवनचक्क्या बसवून ज्या नवीकरणीय ऊर्जा स्रोतापासून वीज निर्माण केली जाते आणि त्यामुळे अतिरिक्त वीजवहन वाहिन्यांची गरज निर्माण होते , तो स्रोत कोणता ?

a. पवन ऊर्जा

b. जलविद्युत ऊर्जा

c. ज्वारीय ऊर्जा

d. जीवाश्म इंधनापासून निर्मित ऊर्जा

Answer. a

87. गवताळ परिसंस्थेमध्ये मृत सेंद्रिय पदार्थांचे विघटन करून पोषकद्रव्ये मुक्त करणाऱ्या विघटक सूक्ष्मजीवांचा समावेश पूर्णपणे कोणत्या गटात होतो ?

a. जीवाणू, कीटक आणि वाळवी

b. बुरशी, कीटक आणि ऑक्टिनोमायसीट्स

c. जीवाणू, वाळवी आणि बुरशी

d. जीवाणू, बुरशी आणि ॲक्टिनोमायसीट्स

Answer. d

88. RNA विषाणूंच्या संसर्गाचे आण्विक निदान करताना RNA च्या साच्यावरून DNA तयार करणारे विकर कोणते ?

a. रिव्हर्स ट्रान्सक्रिप्टेज

b. DNA पॉलिमरेज

c. RNA पॉलिमरेज

d. DNA लायगेज

Answer. a

89. PHBV च्या निर्मितीदरम्यान त्यातील हायड्रॉक्सी आम्लाच्या घटक एककांना जोडणारा रासायनिक बंध कोणता असतो ?

a. ईथर बंध

b. अमाइड बंध

c. एस्टर बंध

d. पेप्टाइड बंध

Answer. c

90. ढगांची निर्मिती होत असताना पाण्याची वाफ सूक्ष्म केंद्रकांभोवती थंड होते , तेव्हा वातावरणात कोणती प्रक्रिया घडते ?

a. वर्षण

b. बाष्पोत्सर्जन

c. बाष्पीभवन

d. संघनन

Answer. d

91. कोळशावर आधारित औष्णिक विद्युत केंद्रात वीज निर्मितीदरम्यान उच्च दाबाची वाफ थेट कोणत्या घटकाला फिरवते ?

a. टर्बाइन

b. जनित्र

c. बाष्पित्र

d. चुंबक

Answer. a

92. दुधातील रोगकारक जीवाणू नष्ट करून दुधाची टिकवणक्षमता वाढवण्यासाठी नियंत्रित तापमानाला उष्णता देण्याच्या प्रक्रियेला काय म्हणतात ?

a. समांगीकरण

b. पाश्चरीकरण

c. स्पष्टीकरण

d. मानकीकरण

Answer. b

93. बागायती वनस्पतींमधील पाण्याचा न्हास नियंत्रित करण्यासाठी पर्णरंध्रे उघडण्याचे आणि बंद करण्याचे कार्य कोणत्या विशेष पेशी करतात ?

a. मूलरोम पेशी

b. जलवाहक पेशी

c. रक्षक पेशी

d. रसवाहक पेशी

Answer. c

94. परिपक्व बियांच्या वाढीच्या प्रक्रिया रोखल्या गेल्यामुळे त्या सुप्तावस्थेत राहतात . यासाठी कोणते वनस्पती संप्रेरक जबाबदार असते ?

a. ऑक्सिन

b. जिबरेलिन

c. साइटोकायनिन

d. ऑक्सिक आम्ल

Answer. d

95. एखादी वस्तू बहिर्वक्र भिंगाच्या Fकेंद्रबिंदू आणि प्रकाशीय केंद्र O यांच्या दरम्यान ठेवली असता तयार होणाऱ्या प्रतिमेचे स्वरूप कसे असते ?

a. आभासी आणि सुलट

b. वास्तविक आणि सुलट

c. आभासी आणि उलटी

d. वास्तविक आणि उलटी

Answer. a

96. कोणता वैज्ञानिक नियम सांगतो की, स्थिर असलेल्या बंदिस्त द्रवामध्ये लावलेला दाब संपूर्णपणे समान रीतीने आणि घट न होता प्रसारित होतो ?

a. स्टोक्सचा नियम

b. न्यूटनचा तिसरा नियम

c. पास्कलचा नियम

d. बर्नोलीचे तत्त्व

Answer. c

97. एखादी व्यक्ती उष्ण वस्तूला स्पर्श केल्यानंतर हात झटकन मागे घेते. या प्रतिसादाचे समन्वयन केंद्रीय मज्जासंस्थेचा कोणता भाग करतो ?

a. प्रमस्तिष्क

b. अनुमस्तिष्क

c. लंबमज्जा

d. मेरुरज्जू

Answer. d

98. रक्त गोठण्याच्या प्रक्रियेदरम्यान जखमेच्या ठिकाणी विद्राव्य फायब्रिनोजेनचे अविद्राव्य फायब्रिनमध्ये रूपांतर करणारे विकर कोणते ?

a. प्रोथ्रोम्बिनेज

b. थ्रोम्बोप्लास्टिन

c. थ्रोम्बिन

d. प्रोथ्रोम्बिन

Answer. c

99. पाण्याच्या रेणूमध्ये (H₂O) ऑक्सिजनचा अणू हायड्रोजनच्या अणूशी किती सहसंयुज बंध तयार करतो ?

a. एक बंध

b. दोन बंध

c. तीन बंध

d. चार बंध

Answer. b

100. $\text{Cu}^{2+} + 2\text{e}^- \rightarrow \text{Cu}$ या अर्ध -अभिक्रियेद्वारे कोणती प्रक्रिया दर्शविली जाते ?

a. क्षपण

b. ऑक्सिडीकरण

c. विस्थापन

d. संयोग

Answer. a

Test Answer

1. (c)	2. (c)	3. (a)	4. (d)	5. (b)	6. (c)	7. (a)	8. (d)	9. (b)	10. (d)
11. (b)	12. (a)	13. (c)	14. (b)	15. (d)	16. (b)	17. (c)	18. (c)	19. (a)	20. (d)
21. (b)	22. (a)	23. (c)	24. (a)	25. (d)	26. (a)	27. (c)	28. (b)	29. (d)	30. (a)
31. (b)	32. (d)	33. (a)	34. (d)	35. (b)	36. (b)	37. (b)	38. (a)	39. (c)	40. (d)
41. (a)	42. (a)	43. (c)	44. (b)	45. (b)	46. (a)	47. (d)	48. (c)	49. (a)	50. (d)
51. (b)	52. (a)	53. (c)	54. (a)	55. (b)	56. (b)	57. (a)	58. (d)	59. (c)	60. (b)
61. (b)	62. (c)	63. (d)	64. (d)	65. (b)	66. (a)	67. (a)	68. (c)	69. (d)	70. (a)
71. (b)	72. (c)	73. (d)	74. (d)	75. (c)	76. (b)	77. (b)	78. (d)	79. (c)	80. (a)
81. (a)	82. (d)	83. (c)	84. (a)	85. (b)	86. (a)	87. (d)	88. (a)	89. (c)	90. (d)
91. (a)	92. (b)	93. (c)	94. (d)	95. (a)	96. (c)	97. (d)	98. (c)	99. (b)	100. (a)